

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6To/27/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8223010165
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emil Dubňanský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8223010165.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Dubňanského a sudcov JUDr. Petra Farkaša a JUDr. Rastislava Vargu, PhD., L.L.M., MBA na verejnom zasadnutí konanom dňa 06. septembra 2023, v trestnej veci obž. A. B. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov sp. zn. 2T/40/2023 zo dňa 28. júna 2023, takto

rozhodol:

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie obžalovaného A. B..

odôvodnenie:

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 2T/40/2023 zo dňa 28. júna 2023 bol obžalovaný A. B. uznaný za vinného zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zákona s poukazom na § 139 písm. c/ Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 31.01.2023 v čase okolo 18.50 hod. v obci A. C. XXX, D. B. v drevenej chatrči v časti zvanej kuchyňa, po predchádzajúcej vzájomnej hádke fyzicky napadol E. B. a to tak, že ju začal udierať rukami a keď E. B. bola na zemi, tak ju nohami kopal do hlavy, aj do celého tela, pričom k útoku použil aj sekeru s násadou vyrobenou z kovovej rúry, ktorá bola položená v rohu pri kuchynskej linke a ktorou ju opačným koncom udieral po celom tele, následkom čoho E. B., nar. XX.XX.XXXX v B., trvale bytom A. C. XXX, D. B. boli spôsobené zranenia a to otras mozgu I. stupňa, zlomenina kosti nosa s posunom, pomliaždenie s rozsiahlym podkožným krvným výronom v čelovo - temeno - spánkovej oblasti hlavy vpravo, pomliaždenie s rozsiahlymi podkožnými krvnými výronmi a opuchmi tváre prevažne v okolí očí, zlomenina 5. a 6. rebra vľavo bez posunu, pomliaždenie brušnej steny, s odporúčanou dobou liečby do 42 dní.

Za uvedené konanie bol obžalovanému podľa § 156 ods. 2 Tr. zákona, § 36 písm. l/ Tr. zákona a § 38 ods. 3 Tr. zákona uložený trest odňatia slobody v trvaní 12 /dvanásť/ mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona okresný súd obžalovaného na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. poriadku bol obžalovaný zaviazaný nahradiť poškodenému Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s., pobočka Prešov, so sídlom Kúpeľná 5, 080 15 Prešov, IČO: 35 937 874 spôsobenú škodu vo výške 558,18 Eur.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote v mene obžalovaného odvolanie obhajca do výroku o treste. Po rekapitulácii výrokovkej časti napadnutého rozsudku ďalej uvádza, že v uvedenej trestnej veci obžalovanému bol za skutok trestným rozkazom uložený trest odňatia slobody s podmiennečným odkladom jeho výkonu. Proti tomuto trestnému rozkazu podal v zákonnej lehote odpor okresný prokurátor. Následne bol vytýčený termín hlavného pojednávania na deň 28.06.2023, na ktorom urobil vyhlásenie o vine. Poukazuje na to, že z rozhodovacej činnosti NS SR sa nepovažuje za akceptovateľné, aby súd s podaním odporu spájal akékoľvek negatívne následky bez toho, aby s poukazom na novozistené skutočnosti vysvetlil, čo ho v konečnom dôsledku viedlo k prijatiu rozhodnutia v neprospech obžalovaného, nakoľko už vydanie trestného rozkazu v zmysle ustanovenia § 353 ods. 1 Tr. poriadku bolo podmienené záverom súdu o spoľahlivom preukázaní skutkového stavu veci. Z rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27.05.2021, sp. zn. 4To/34/2021 vyplýva, že na strane druhej je jednoznačné, že v konaní pred súdom (po podaní odporu a nariadení hlavného pojednávania) nenastali žiadne nové okolnosti, neboli zistené nové skutočnosti a súd vykonal dôkazy, ktoré boli známe už pri vydávaní trestného rozkazu a preto neexistoval žiadny relevantný podklad pre to, aby v rozsudku súd prvého stupňa zvýšil trest o ďalších 6 mesiacov. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa obhajoba domnieva, že účel trestu sa dá dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania s podmiennečným odkladom jeho výkonu. Súd nezistil žiadnu priťažujúcu skutočnosť a zistil poľahčujúcu okolnosť. Obžalovaný si myslí si, že sú splnené podmienky aj na mimoriadne zníženie trestu v zmysle § 39 ods. 1 Tr. zákona. Preto rozhodnutie (výrok o treste) považuje za neprimerane prísne. Domáha sa toho, aby Krajský súd v Prešove po prejednaní odvolania podľa § 321 ods. 1 písm. e/ Tr. poriadku zrušil výrok o treste z rozsudku Okresného súdu Bardejov, sp. zn. 2T/40/2023, z 28. júna 2023, následne podľa § 322 ods. 3 Tr. poriadku sám vo veci rozhodol, a to tak, že mu podľa § 156 ods. 2, § 36 písm. l/, § 38 ods. 3 Tr. zákona uloží trest odňatia slobody s podmiennečným odkladom jeho výkonu, a to prípadne aj za uloženia probačného dohľadu.

Na základe takto podaného odvolania krajský súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolania, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadajúc aj na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

V prvom rade krajský súd v tejto trestnej veci konštatuje, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní konanom dňa 28.06.2023, po zákonom poučení, urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku t.j., že je vinný zo páchania skutku, ktoré bolo po splnení procesného postupu podľa § 333 ods. 3 písm. c/,d/,f/,g/,h/ Tr. poriadku, a po návrhu prokurátora prijaté súdom, s tým, že dokazovanie v rozsah v akom sa obžalovaný priznal sa nevykoná a vykonajú sa dôkazy súvisiace s výrokom o treste a o uložení ochranného opatrenia.

Vychádzajúc z ust. § 257 ods. 5 Tr. poriadku a § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku, po preskúmaní trestného spisu, odvolací súd uvádza, že nezistil zásadné porušenie práva obžalovaného na obhajobu vo vzťahu k prijatému vyhláseniu výroku o vine.

Keďže v danej trestnej veci bolo podané odvolanie len čo do výroku o treste, krajský súd nezistiac dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 Tr. poriadku, preskúmal len tento napadnutý výrok.

Konanie obžalovaného bolo po právnej stránke zákonným spôsobom kvalifikované ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zákona s poukazom na § 139 písm. c/ Tr. zákona, keďže obžalovaný fyzicky napadol svoju manželku a spôsobil jej zranenia uvedené v skutkovej vete napadnutého rozsudku, s odporúčanou dobou liečenia do 42 dní, čím naplnil ako po objektívnej tak aj po subjektívnej stránke obligatórne náležitosti súdeného prečinu.

Prvostupňový súd sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zaoberal poľahčujúcimi a priťažujúcimi okolnosťami, pričom vyhodnotil iba existenciu poľahčujúcej okolností podľa § 36 písm. l/ Tr. zákona (priznanie sa k spáchaniu trestného činu a úprimne oľutovanie trestného činu) a bez zistenia priťažujúcej okolnosti uvedených v § 37 Tr. zákona. S takto uvedeným hodnotením týchto okolnosti sa krajský súd stotožnil a v ďalšom naňho odkazuje.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 3 Tr. zákona trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Súd prvého stupňa v odôvodnení rozsudku mimo iné uviedol, že obžalovaný A. B. je podľa jeho vlastného vyjadrenia nezamestnaný, v mieste trvalého bydliska je hodnotený negatívne, ako osoba v nadmernej miere požívajúca alkoholické nápoje, pod vplyvom ktorých je agresívny, má 6 záznamov o spáchaní priestupku, ktorých sa pod vplyvom alkoholu okrem iného dopustil aj voči svojej manželke a svojej dcére a podľa odpisu z registra trestov doposiaľ bol 5x súdne trestaný, ide o odsúdenia staršieho dáta a v každom prípade sa na neho hľadí, ako keby odsúdený nebol. Okresný súd pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu vychádzal z okolností uvedených v § 34 ods. 4 Tr. zákona, pričom prihliadol najmä na spôsob spáchania skutku a jeho následok, zavinenie, pohnútku, poľahčujúce a príťažujúce okolnosti, ale aj na osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosti jeho nápravy. V danom prípade obžalovaný úmyselným konaním, pod vplyvom alkoholu narušil záujem spoločnosti spočívajúci v ochrane ľudského zdravia a takýmto konaním spôsobil svojej manželke zranenia vyžadujúce dobu liečenia do 42 dní a popísaným spôsobom konal iba z dôvodu, že poškodená mu odmietla ušúľať cigaretu. Vzhľadom tak na uvedené skutočnosti uložil prvostupňový súd obžalovanému za toto jeho protiprávne konanie trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov a pre výkon trestu ho zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, pretože doposiaľ nebol vo výkone trestu. Okresný súd mal zato, že uložený trest postačí pre nápravu a prevýchovu obžalovaného a že aj uložením tohto druhu trestu sa u obžalovaného dosiahne účel trestu vyjadrený v § 34 ods.1 Tr. zákona.

Trest plní funkciu ochrany spoločnosti jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabránenie v trestnej činnosti), a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu), a jednak aj voči ďalším občanom - potenciálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Individuálna prevencia teda spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných, potenciálnych páchatelov od páchania trestných činov, ale má viesť i k utvrdeniu pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest je protiprávne a nežiaduce. Varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trest pritom realizuje svoje poslanie - ochranu spoločnosti niekoľkými funkciami, ako sú represia, resocializácia páchatelov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti. Cieľom trestného konania má byť dosiahnutie toho, aby obvinený páchatel zaujal ku spáchaniu trestného činu sebakritický a kajúcný postoj, ktorý sľubuje možnosť jeho nápravy. Páchatel je pritom súdom odsudzovaný za nespravodlivosť (bezprávie), ktoré trestným činom spáchal, kedy je nevyhnutné celkové posúdenie osobnosti obžalovaného, jeho osobnostného profilu, charakterových a psychických vlastností, veku a podobne, ako i individuálne posúdenie pohnútok a dôvodov, ktoré viedli k spáchaniu trestného činu.

V kontexte uvedeného odvolací súd po zvážení všetkých ďalších pri rozhodovaní o výmere trestu do úvahy prichádzajúcich okolností, s prihliadnutím najmä na doterajší život obžalovaného, početnosť záznamov v registri trestov, priestupkovú minulosť ako aj na okolnosti spáchania činu, sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa ohľadne výšky trestu a spôsobu jeho výkonu a má za to, že uložený trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, teda úplne na samej dolnej hranici trestnej sadzby spĺňa všetky kritériá uvedené v § 34 Tr. zákona tak z pohľadu individuálnej ako aj generálnej prevencie. Krajský súd mal tiež za to, že uložený nepodmienečný trest odňatia slobody obžalovanému vo výmere uvedenej v napadnutom rozsudku vytvorí podmienky na jeho prevýchovu, aby viedol už v budúcnosti riadny život a súčasne odradí iných od páchania takýchto trestných činov.

Zákonu zodpovedajúce je aj rozhodnutie prvostupňového súdu o spôsobe výkonu uloženého trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Odvolací súd konštatuje, že boli splnené zákonné podmienky pre výkon takéhoto trestu, vzhľadom na to, že obžalovaný nebol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním tohto trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

Ohľadne odvolacích námietok obžalovaného týkajúceho sa výroku o treste a možnosti uloženia alternatívnych trestov, resp. podmieneného trestu odňatia slobody, vychádzajúc zo skutočností uvedených v napadnutom rozsudku, týkajúcich sa najmä trestnej a priestupkovej minulosti obžalovaného, okolností prípadu, ako aj skutočností, že obžalovaný sa žalovanej činnosti dopúšťal v krátkej dobe po tom, ako bol v priestupkovom konaní dňa 29.11.2022 postihnutý pokutou vo výške 80,- Eur za porušovanie pravidiel občianskeho spolunažívania voči jeho manželke E. B., ktorú fyzicky napadol dňa 20.10.2022 a spôsobil jej drobné zranenia- hematóm na ľavom líci, krajský súd dospel k záveru, že na nápravu páchatel'a a odradeniu iných od páchania takejto protiprávnej činnosti z pohľadu individuálnej a generálnej prevencie je potrebný výkon uloženého trestu odňatia slobody v takej výmere ako ju určil súd prvého stupňa a osvojujú si tam rozvedené okolnosti a skutočnosti v plnom rozsahu na ne odkazuje. Podľa názoru odvolacieho súdu na obžalovaného z hľadiska prevýchovy je potrebné pôsobiť uložením trestu odňatia slobody spojeným s jeho výkonom, pritom prihliadal i na zistenie, že nešlo o ojedinelé vybočenie z riadneho správania sa obžalovaného, na hodnotenie osoby obžalovaného, jeho pomery a možnosti jeho nápravy, z čoho následne vyvodil záver, že boli splnené zákonné podmienky pre uloženie takéhoto trestu. Taktiež trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov nepodmienečne, je potrebné považovať najmä za trest výchovný. Uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody, ako najprísnejšieho druhu trestu, je v danom prípade nevyhnutné najmä s ohľadom na predchádzajúce potrestania obžalovaného a priestupkovú činnosť a to aj pod vplyvom alkoholu, čo nepreukazuje snahu obžalovaného polepšiť sa. Je zrejmé, že agresivita obžalovaného má stúpajúcu tendenciu, keď od kričania a vyhánania z domu poškodenú E. B. (viď priestupok zo dňa 22.03.2022), následne túto fyzicky napadne (priestupok zo dňa 20.10.2022), pričom jeho konanie vyvrcholí teraz stíhaným skutkom z 31.01.2023, pri ktorom už spôsobil poškodenú zranenia a to otras mozgu I. stupňa, zlomenina kosti nosa s posunom, pomliaždenie s rozsiahlym podkožným krvným výronom v čelovo - temeno - spánkovej oblasti hlavy vpravo, pomliaždenie s rozsiahlymi podkožnými krvnými výronmi a opuchmi tváre prevažne v okolí očí, zlomenina 5. a 6. rebra vľavo bez posunu, pomliaždenie brušnej steny, s odporúčanou dobou liečby do 42 dní. Obžalovaný pri útoku dokonca použil aj zbraň - sekeru s násadou vyrobenou z kovovej rúry, s ktorou opačným koncom udieral poškodenú po celom tele, a je len otázkou šťastia a náhody, že tento drastický útok neskončil s oveľa vážnejšími a ťažšími následkami. Obžalovaný sa pritom posledného priestupku proti občianskemu spolunažívaniu dopustil aj dňa 10.01.2023, kedy vulgárne vynadal F. B. a toho následne fyzicky napadol jedným úderom zatvorenou päťou do oblasti tváre, za čo mu bola uložená pokuta vo výške 50,- Eur. Uvedené tiež odzrkadľuje spôsob života obžalovaného a rešpektovanie právnych noriem.

Dostatočnosť ochrany spoločnosti je potrebné skúmať vždy s ohľadom na individuálne skutkové okolnosti konkrétnej trestnej veci v úzkej súvislosti s vlastnosťami a osobnosťou páchatel'a. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t.j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Možnosť nápravy páchatel'a konkretizuje jeho osobu vo všetkých zásadných súvislostiach. Primárne ide o stanovenie prognózy budúceho vývoja správania sa páchatel'a na základe objasnenia jeho osobnostných vlastností a ich spojitostí so spáchaným trestným činom, vrátane vplyvu sociálnej mikroštruktúry. Z hľadiska posúdenia možnosti nápravy páchatel'a má veľký význam celkový spôsob jeho života a jeho správanie pred spáchaním trestného činu a jeho postoj k spáchanému trestnému čin (Rt 23/1967). Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti. Odvolací súd pritom dospel k záveru, že ani doteraz vedené trestné stíhanie (síce za druhovo rozdielnu trestnú činnosť) ale najmä priestupkové konania nemali na obžalovaného dostatočný prevýchovný účinok, že v budúcnosti sa bude snažiť vyvarovať akejkol'vek ďalšej trestnej činnosti a žiť riadnym životom. K navrhovanému podmienenému trestu odňatia slobody, prípadne aj za uloženia probačného dohľadu, je potrebné dodať len to, že jeho uloženie by v prípade obžalovaného nemalo predpokladaný vplyv, aby viedol riadny život a nedopúšťal sa ďalšej trestnej činnosti, to najmä z pohľadu jeho predchádzajúceho správania sa.

Vo vzťahu k v uvádzaným rozhodnutiam súdov ohľadne sprísnenia trestu oproti trestu uloženému v trestnom rozkaze, odvolací súd uvádza, že zmieňovaný rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4To/34/2021 zo dňa 27.05.2021 sa týkal diametrálne odlišnej procesnej situácii, keďže v danom prípade podával odpor iba obžalovaný, na rozdiel od tohto prípadu, keď odpor podával len prokurátor, ktorý nesúhlasil s výškou uloženého trestu a domáhal sa ukladania nepodmienečného trestu odňatia slobody. Teda rozhodnutie bolo zmenené v neprospech obžalovaného nie v dôsledku podaného odporu ním v jeho prospech, ale práve naopak, v dôsledku opravného prostriedku prokurátora podaného v jeho neprospech. Teda nemôže ísť o situáciu zákazu zmeny k horšiemu - princíp reformatio in peius. Je síce pravdou, že okresný súd svoje sprísňujúce rozhodnutie náležite neodôvodnil, avšak toto pochybenie súdu prvého stupňa napravil krajský súd vo svojom rozhodnutí, kde podrobne uviedol, pre aké skutočnosti na strane obžalovaného a okolnosti prípadu považoval uložený trest za zákonný a primeraný, pričom v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu. Odvolací súd zastáva názor, že tým postupom pri ukladaní trestu nedošlo k zásadnému porušeniu práva obvineného na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku, ale ani k porušeniu jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a rovnako i jeho práva na spravodlivé súdne konanie zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorých procesnou garanciou je i zákaz reformatio in peius a princíp právnej istoty.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré krajský súd riadny opravný prostriedok obžalovaného A. B. vyhodnotil ako nedôvodný a jeho odvolanie zamietol postupom podľa § 319 Tr. poriadku.

Rozhodnutie bolo prijaté jednohlasne.
jednohlasne

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.